

ПЛАН

1. Підтверджені та непідтверджені витрати: в чому головні ризики оподаткування. Коли доведеться нараховувати ПДФО, ВЗ та ЄСВ, чи є ризики у ПК та витрат.
2. Які документи має надати працівник та щодо яких витрат, а по яких витратах документи можна не надавати та не зберігати
3. Документи + Авансовий звіт: коли працює ця формула звітування і коли її можна не дотримуватися. А чи буде це зручно?
4. Невчасне звітування: згадуємо правильний алгоритм оподаткування та схему проведення.

ГОЛОВНІ АКЦЕНТИ ОПОДАТКУВАННЯ

З 2015 року в ПКУ питання про відрядження регламентовані тільки для ПДФО, тому питання включення сум до витрат вирішується **за правилами бухобліку**

Суми, виплачені як компенсація витрат на відрядження, **не входять до ФОП**, а значить, **не є об'єктом нарахування ЄСВ**, незалежно від їх оподаткування/необкладення ПДФО;

Якщо компенсація відрядження **підпадає під ПДФО**, вона буде і **об'єктом утримань для ВЗ**

ГОЛОВНІ АКЦЕНТИ ОПОДАТКУВАННЯ

Усі компенсації, що оподатковуються ПДФО+ВЗ підприємством добровільно на перевірці **стають об'єктом оподаткування ПДВ** (умовні зобов'язання за **пп.198.5 ПКУ**)

Усі питання, що стосуються валютних (закордонних) відряджень, при використанні валюти та наявності операцій, виражених у валюті, повинні враховуватися за правилами **НП(С)БО 21**.

Жодні інші правила щодо оподаткування **не застосовуються**.

Інструкція № 59 не є документом, який встановлює облікові правила та правила оподаткування

ЗВ'ЯЗОК ІЗ ГОСПДІЯЛЬНІСТЮ

Будь-які витрати на відрядження не включаються до оподатковуваного доходу платника податку **за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає, зокрема (але не виключно) таких <....>**

Пп.170.9.1 ПКУ

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ГОСПДІЯЛЬНІСТЮ

- запрошення сторони, що приймає, **діяльність якої збігається з діяльністю** роботодавця/сторони, що відряджає;
- укладений договір чи контракт;
- інші документи, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини;
- документи, що засвідчують участь відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозіумах, інших заходах, **які проводяться за тематикою, що збігається з господарською діяльністю роботодавця**/сторони, що відряджає.

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВІДРЯДЖЕНЬ

Документи «до»

- Наказ на відрядження;
- Кошторис витрат (довідка-розрахунок);
- Завдання на відрядження;
- **Документи, які підтверджують зв'язок відрядження із господарською діяльністю (пп.170.9.1 ст.170 ПКУ)**

Документи «після»

- Авансовий звіт (наказ МФУ від 28.09.2015 р. № 841) у визначених випадках;
- **Підтверджуючі документи про понесені витрати** (вимоги щодо оригіналів в ПКУ відсутні) + платіжні та розрахункові документи;
- Звіт про відрядження

ДОБОВІ: ДОКУМЕНТУВАННЯ

<...>

До оподатковуваного доходу **не включаються** також витрати на відрядження, **не підтверджені документально**, на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи (**добові витрати**), понесені у зв'язку з таким відрядженням <...>

П.170.9.1 ПКУ

РОЗМІР ДОБОВИХ, ПКУ

Україна

- «не більш як 0,1 розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, в розрахунку за кожен календарний день такого відрядження»;
- У 2024 році – **710 грн.** на день

За кордон

- «не вище 80 євро за кожен календарний день такого відрядження за офіційним обмінним курсом гривні до євро, установленим Національним банком України, **в розрахунку за кожен такий день**»;

ДОБОВІ, ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ

Україна

Згідно з:

- **наказом про відрядження;**
- та відповідними первинними документами.

За кордон

- **Безвізові країни.** Згідно з:
  - наказом про відрядження;
  - та відповідними первинними документами.
- **Країни із візовим режимом.** Згідно з наказом про відрядження **за наявності документальних доказів перебування особи у відрядженні** (відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів, рахунків на проживання **та/або будь-яких інших документів**, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні)

ВІДРЯДЖЕННЯ: ПІДТВЕРДНІ ДОКУМЕНТИ

Підтвердними документами, що засвідчують вартість понесених у зв'язку з відрядженням витрат, є **розрахункові документи** відповідно до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" та **Податкового кодексу України**, а також документи, визначені **цією Інструкцією**.

У разі **відрядження за кордон** підтвердні документи, що засвідчують вартість понесених за кордоном у зв'язку з таким відрядженням витрат, оформлюються згідно із законодавством відповідної держави.

Окремим видом витрат, що **не потребують спеціального документального підтвердження**, є **добові витрати** (витрати на харчування та фінансування інших власних потреб фізичної особи, понесені у зв'язку з таким відрядженням).

П.14, 15 р.І Інструкції № 59

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДОБОВИХ: ВІДМІТКИ

Чи включається сума добових витрат на відрядження до країни, в'їзд громадян України на територію якої здійснюється за наявності візи (дозволу на в'їзд), до оподаткованого доходу платника податку у разі відсутності у паспортному документі відмітки прикордонної служби України про перетин кордону, але за наявності в ньому відмітки іноземної держави, транспортних квитків, що підтверджують дати перетину кордонів?

<...>

ПІДТВЕРДЖЕННЯ ДОБОВИХ: ВІДМІТКИ

Таким чином, у разі відрядження до країн, в'їзд громадян України на територію яких здійснюється за наявності візи (дозволу на в'їзд), сума добових витрат **не включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу** за умови наявності документальних доказів перебування особи у відрядженні *(зокрема, відміток прикордонних служб про перетин кордону, проїзних документів (транспортних квитків) рахунків на проживання та/або будь-яких інших документів, що підтверджують фактичне перебування особи у відрядженні)* та виконання інших вимог, встановлених п. 170.9 ст. 170 ПКУ.

ЗІР, категорія 103.17

ВИТРАТИ, ЯКІ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ В ОПОДАТКОВУВАНИЙ ДОХІД ПРИ ВІДРЯДЖЕННІ

Включаються до оподатковуваного доходу **вартість алкогольних напоїв і тютюнових виробів, суми "чайових", за винятком** випадків, коли суми таких "чайових" включаються до рахунку згідно із законами країни перебування, а також **плата за видовищні заходи**.

Пп. «а» пп.170.9.1 ПКУ

ВИТРАТИ НА ВІДРЯДЖЕННЯ

Важливо!!! Перелік дозволених до компенсації витрат без ПДФО /ВЗ, в т.ч. обмеження щодо суми неоподатковуваних добових на відрядження, **не змінився**.

Підтвердження **зв'язку відрядження із госпдіяльністю – обов'язкове!!!**

Складові витрат на відрядження (без змін):

- витрати на проїзд
- витрати на проживання
- добові

СПОСОБИ ЗДІЙСНЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ ВИТРАТ

Інструменти для безготівкових витрат

- корпоративний (бізнесовий) платіжний інструмент
- особистий платіжний інструмент
- реквізити платіжного інструменту (корпоративного / особистого)
- Електронні гроші

ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ БЕЗГОТІВКОВИХ ВИТРАТ, ПП.170.9.2 ПКУ

Підтвердження вартості витрат

- документ (випискою та/або відомостями з рахунку) в **електронній** або **паперовій** формі,
- документ має містити **інформацію** про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітований такий платіжний інструмент

ПІДТВЕРДЖУЮЧИ ДОКУМЕНТИ ЩОДО ВИТРАТ НА ВІДРЯДЖЕННЯ

- транспортні квитки або транспортні рахунки та багажні квитанції (у тому числі електронні квитки);
- документи, отримані від осіб, які надають послуги з розміщення та проживання фізичної особи, страхові поліси;
- документи (виписки та/або відомості з рахунку), що містять визначену законом інформацію про виконані платіжні операції за рахунком, до якого емітовані платіжні інструменти;
- документи, що підтверджують виконання операції з використанням платіжних інструментів;
- інші документи, що засвідчують вартість витрат.

ПОДАННЯ ЗВІТУ ПРО ВИТРАЧЕНІ КОШТИ, ПП.170.9.4 ПКУ

Звіт подається

- За наявності оподатковуваного доходу, визначеного відповідно до пп. 170.9.1 цього пункту, з метою розрахунку суми податку;
- У разі **використання платником податку готівки понад суму добових витрат** (включаючи отриману із застосуванням платіжних інструментів).

Звіт не подається

- У разі використання платіжних інструментів для проведення розрахунків у **безготівковій** формі та/або для отримання готівки в межах суми добових витрат та **за відсутності оподатковуваного доходу**

КОЛИ АВАНСОВИЙ ЗВІТ НЕ ВИМАГАЄТЬСЯ

Самостійно розробити форму звіту

- Не заборонено ПКУ відповідає правилам бухобліку
- Дає можливість мати первинний документ для закриття рахунку **372**
- Збільшує документообіг на підприємстві – поява «зайвого» документа

Використовувати Авансовий звіт

- Не заборонено ПКУ
- Уніфікує процес документування підзвітних операцій
- Не створює зайвого документообігу

ЯК ЗАКРИВАТИ ПІДЗВІТ ПІСЛЯ 1 КВІТНЯ 2023 РОКУ

З 1 квітня 2023 року ПКУ визначає ситуації, коли авансовий звіт може **не подаватися**

Документальне підтвердження здійснених витрат має бути **ЗАВЖДИ** (як за наявності Звіту, так і за відсутності)

За відсутності необхідності подання Звіту, **документальне підтвердження** витрат має бути подане у **встановлені строки**

Надміру витрачені кошти або повертаються разом зі Звітом / документальним підтвердженням, або оподатковуються (у разі неповернення, несвоєчасного повернення або несвоєчасного звітування)

ДОКУМЕНТИ, ЯКІ ПОДАЮТЬСЯ ОКРЕМО АБО ДОДАЮТЬСЯ ДО ЗВІТУ

Відрядження

- Рахунок на проживання
- Транспортний квиток
- Інші документи, які підтверджують витрати
- Розрахункові документи, які свідчать про оплату отриманих послуг (*чек РРО/ПРРО, виписка з рахунку, електронного гаманця*)

Госпвитрати

- Документи, які підтверджують витрати (*накладна, товарний чек*)
- Розрахункові документи (*чек РРО/ПРРО, виписка з рахунку, електронного гаманця*)

ТЕРМІНИ ПОДАННЯ ЗВІТУ ТА ПІДТВЕРДНИХ ДОКУМЕНТІВ, ПОВЕРНЕННЯ ГРОШЕЙ

У разі здійснення безготівкових розрахунків з використанням платіжних інструментів + списання коштів ДО моменту закінчення відрядження / виконання цивільно - правової дії

до **закінчення місяця, наступного за місяцем**, у якому платник податку:

- а) завершує таке відрядження;
- б) завершує виконання окремої цивільно-правової дії за дорученням та за рахунок особи, яка видала кошти/електронні гроші під звіт.

У разі здійснення безготівкових розрахунків з використанням платіжних інструментів + списання коштів ПІСЛЯ моменту закінчення відрядження / виконання цивільно - правової дії

- строки, установлені цим підпунктом, продовжуються **на один календарний місяць**.

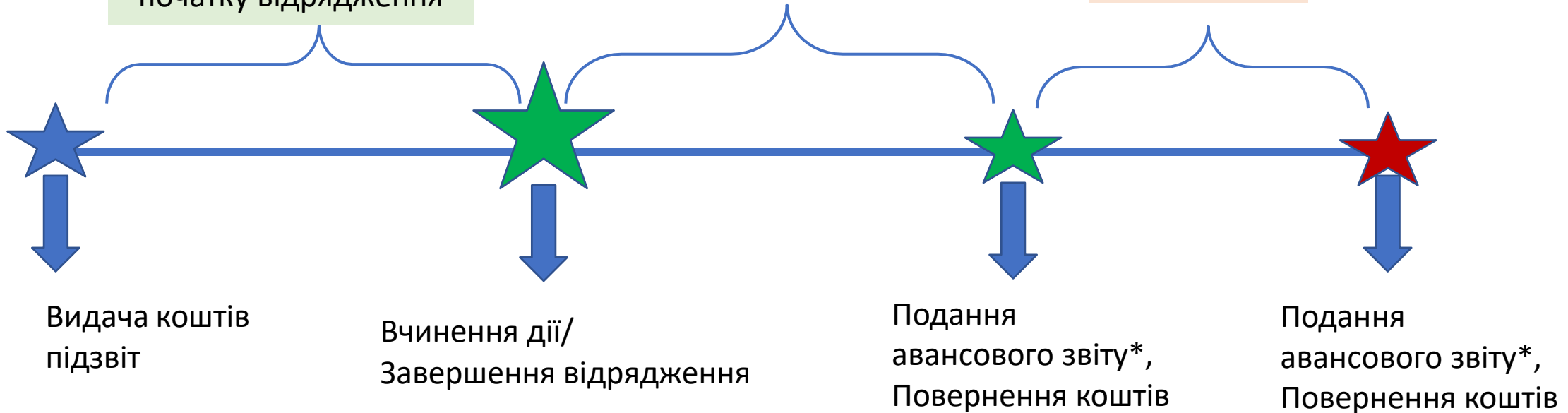
Без ПДФО, ВЗ

- До закінчення місяця, наступного за місяцем події
- До закінчення другого місяця, наступного за місяцем закінчення події

Виникнення
оподатковуваного
доходу

2 робочі дні / до
початку відрядження

+ N днів

*Форма Звіту затверджена наказом МФУ від 28.09.2015 р. № 841 (у редакції наказу МФУ від 10.03.2016 р. № 350, від 09.05.2023 р. № 239)

КОЛИ ВИНИКАЄ ПЕРЕВИЩЕННЯ

Відрядження, пп. «а» пп.170.9.1 ПКУ

- Сума, яка перевищує документально підтверджену та дозволену **суму витрат на відрядження**, яка **не повернута** у встановлені терміни

Госпвитрати, пп. «б» пп.170.9.1 ПКУ

- Сума, яка перевищує **суму фактичних витрат**, яка **не повернута** у встановлені терміни

ОПОДАТКУВАННЯ ПЕРЕВИЩЕННЯ

Сума податку, нарахована на суму такого перевищення, утримується особою, що видала такі кошти/електронні гроші, **за рахунок будь-якого оподаткованого доходу (після його оподаткування)** платника податку за відповідний місяць, а у разі недостатності суми доходу - за рахунок оподатковуваних доходів наступних звітних місяців до повної сплати суми такого податку.

Пп.170.9.1 ПКУ

УТРИМАННЯ ПОДАТКУ

- У разі коли платник податку **припиняє трудові або цивільно-правові відносини** з особою, що видала такі кошти, сума податку утримується за рахунок останньої виплати оподатковуваного доходу під час проведення остаточного розрахунку, а у разі недостатності суми такого доходу непогашена частина податку включається до податкового зобов'язання платника податку за наслідками звітного (податкового) року.
- Якщо повне **утримання такої суми податку є неможливим** внаслідок смерті платника податку чи визнання його судом безвісно відсутнім або оголошення його судом померлим, така сума **утримується під час нарахування доходу за останній для такого платника податку податковий період**, а в непогашеній частині визнається **безнадійною до сплати**.

Пп.170.9.1 ст.170 ПКУ